

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ZA 2025 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowił podstawę realizacji zadań własnych gminy wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.), realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z Uchwałą nr IX/46/2024 Rady Gminy Łękawica z dnia 27 listopada 2024 r. sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok”.

Głównym celem realizacji powyższego programu było ograniczenie negatywnych skutków spożywania alkoholu w społeczności lokalnej oraz zapobieganie uzależnieniom poprzez działania edukacyjne, zwiększenie dostępności terapeutycznej, a także rozbudzenie wśród społeczności lokalnej zainteresowania różnymi formami aktywności. Zadania te realizowane były przy współpracy z: Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Punktem Konsultacyjnym i Grupą Wsparcia prowadzoną przez wykwalifikowanych terapeutów, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na naszym terenie, a także z Policją, Sądem Rejonowym (Wydział III Rodzinny i Nieletnich oraz II Karny), Prokuraturą Rejonową w Żywcu oraz Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Żywcu.

Na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok wydatkowano kwotę **165 204,42 zł.** Do budżetu Gminy Łękawica, z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w 2025 r. wpłynęło **113 410,64 zł.**

REALIZACJA ZADAŃ USTAWOWYCH PRZEZ GMINNĄ KOMISJĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana dalej GKRPA) działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Głównym celem prac GKRPA było zapobieganie i minimalizowanie negatywnych skutków uzależnienia od alkoholu w społeczności lokalnej, rozpatrywanie wniosków o leczenie odwykowe, w tym analizowanie zgłoszeń, wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, a przede wszystkim pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom poprzez prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia, udzielenia informacji o dostępnych formach pomocy, możliwościach leczenia.

W 2025 roku GKRPA spotykała się raz w miesiącu, łącznie odbyło się więc 12 posiedzeń. Do GKRPA wpłynęły 4 nowe wnioski o wszczęcie procedury o objęcie leczeniem odwykowym. GKRPA prowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu, kierując ich do specjalistów: terapeutów i psychologów, a w szczególnie trudnych przypadkach na badanie o stopniu uzależnienia celem wydania opinii przez biegłych sądowych. Łącznie GKRPA przeprowadziła 6 rozmów motywujących do podjęcia leczenia i terapii odwykowej. Do sądu rejonowego skierowano 2 wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego. Na badania do biegłych sądowych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnień od alkoholu, została skierowana 1 osoba.

PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH ORAZ GRUPA WSPARCIA DLA OSÓB WSPÓLUZALEŻNIONYCH I OFIAR PRZEMOCY

W ramach zwiększenia dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla osób dotkniętych uzależnieniami oraz członków ich rodzin zawarto umowę ze specjalistą terapii uzależnień oraz specjalistą psychoterapii uzależnień, które prowadziły spotkania w budynku Centrum Integracji Społeczności Lokalnej w Łekawicy w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego i grupy wsparcia dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy. Umowy opiewały na łączną kwotę 16 840,00 zł.

Spotkania ze specjalistą psychoterapii uzależnień odbywały w każdy pierwszy, drugi i trzeci czwartek miesiąca w godzinach od 14:00-17:00. Z porad korzystało regularnie 11 osób (10 kobiet i 1 mężczyzna). Były to osoby uzależnione od alkoholu (3 osoby) oraz osoby współuzależnione (8 osób). Były to osoby kierowane przez GKRPA, GOPS oraz osoby korzystające z terapii uzależnień w Ośrodku Leczenia Uzależnień w Żywcu, a także osoby, które zgłosiły się po pomoc dobrowolnie. Łącznie wszystkim osobom udzielono 91 porad, w tym:

- osobom uzależnionym od alkoholu udzielono 16 porad,
- osobom współuzależnionym od alkoholu udzielono 75 porady.

W ramach zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu oraz osób doświadczających przemocy prowadzona była grupa wsparcia ze specjalistą terapii uzależnień. Spotkania odbywały się w każde dwa pierwsze poniedziałki miesiąca w godz. od 15.15 do 17.15. W ciągu całego roku z tej formy wsparcia skorzystało 7 osób, którym udzielono łącznie 18 porad.

OŚRODEK LECZENIA UZALEŻNIEŃ

W ramach zwiększenia dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych uzależnień behawioralnych Gmina Łekawica w 2025 r. podpisała umowę ze Śląską Fundacją Błękitny Krzyż, działającą w imieniu Ośrodka Leczenia Uzależnień w Żywcu, na kwotę 1 300,00 zł. W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. liczba pacjentów z terenu naszej gminy, którzy zgłosili się do OLU wyniosła 53 osoby.

Udzielono im łącznie

- 208 porad indywidualnych/terapeutycznych/ lekarskich
- 146 porad grupowych
- 109 osobodni w ramach Oddziału Dziennego Terapii Uzależnień;
- 6 osobodni w ramach wyjazdowych sesji terapeutycznych i treningów.

IZBA WYTRZEŻWIŃ

Gmina Łekawica przekazała pomoc finansową w postaci dotacji celowej dla Miastu Bielska – Białej z przeznaczeniem na wydatki związane z funkcjonowaniem Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej (dot. pobytu w izbie wytrzeźwień) w wysokości **5 293,00 zł**.

Dane za 2025 rok, przekazane przez Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej, przedstawiają się następująco:

Ilość osób doprowadzonych wg miejscowości w Gminie Łekawica:

1. Łekawica – 5
2. Kocierz Moszczanicki – 3
3. Łysina – 0
4. Okrajnik – 0
5. Kocierz Rychwałdzki – 0

Ilość osób doprowadzonych wg wieku:

1. Poniżej 18 – 0
2. 18 – 0

3. 19 – 24 – 1 osoba
4. 25 – 29 – 2 osób
5. 30 – 50 – 1 osoba
6. Powyżej 50 – 4 osób

Analiza dowozów wg podmiotów dowożących:

1. Komisariat Policji w Gilowicach – 6 osób
2. Komenda Powiatowa Policji w Żywcu – 1 osoby
3. Komisariat Policji w Szczyrku – 1 osoba

Przyczyny doprowadzenia:

1. Zagrożenie zdrowia i życia – 2 osoby
2. Interwencje domowe – 4 osób
3. Interwencje publiczne – 2 osób

DOFINANSOWANIE ZAJĘĆ I SPOTKAŃ

Alternatywne formy spędzania wolnego czasu odgrywają kluczową rolę w przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Znalezienie satysfakcjonującego zajęcia, które daje radość i poczucie spełnienia skutecznie przeciwdziała uzależnieniom, budując zdrowy styl życia i silniejsze relacje społeczne. Z analizy danych, dostarczonych przez Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej (Izba Wyrzeźbieni) wynika, że najliczniejszą grupę osób doprowadzonych do placówki stanowią osoby powyżej 50. roku życia. Wskazuje to na istotny problem społeczny, który wymaga szczególnej uwagi i ukierunkowanych działań profilaktycznych na konkretną grupę wiekową. Osoby w tym wieku często zmagają się z poczuciem osamotnienia, brakiem aktywności zawodowej oraz ograniczonym dostępem do form spędzania wolnego czasu sprzyjającym integracji społecznej i zdrowemu trybowi życia. W związku z tym kluczowe jest podejmowanie inicjatyw mających na celu wsparcie tej grupy wiekowej, oferowanie alternatywnych form aktywności oraz budowanie świadomości na temat zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu.

W ramach wspierania alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz zajęć promujących zdrowy tryb życia zorganizowano:

1. Zajęcia z gimnastyki ogólnorozwojowej dla seniorów w wymiarze 1 godziny tygodniowo, w których udział wzięło 35 osób oraz zajęcia taneczno ruchowe z elementami zumbi dla osób dorosłych w wymiarze 1 godz. tygodniowo, w których deklarację udziału wypełniło 51 osób. W okresie od stycznia do czerwca 2025 r. zajęcia były prowadzone w Hali Sportowej w Zespole Szkół w Łękawicy. Zrealizowano łącznie 40 godz. zajęć. Sfinansowano wynagrodzenie dla instruktora prowadzącego zajęcia w wysokości 4 000,00 zł;
2. Chór GOSPEL – zajęcia dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych w ilości 2 godz. w tygodniu
 - zawarto umowy: z akompaniатorem oraz dyrygentem na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia 2025 r.;
 - łącznie zrealizowano 76 godz. zajęć, w których wzięło udział ok. 50 osób (46 kobiet oraz 4 mężczyzn).
 - zajęcia były prowadzone w Centrum Integracji Społeczności Lokalnej w Łękawicy
 - wydatkowano na ten cel kwotę 16 912,00 zł.
3. Zajęcia taneczne ZUMBA Gold dla Seniorów w wymiarze 1 godz. tygodniowo, w których udział zadeklarowały 22 osoby oraz zajęcia taneczne ZUMBY dla osób dorosłych w wymiarze 1 godz. tygodniowo, do których zarejestrowało się 42 osoby. W ramach umowy zawartej od października do grudnia 2025 r. zrealizowano 24 godz. zajęć, umowa na kwotę 2 880,00 zł. Zajęcia prowadzone w Hali Sportowej w Łękawicy.
4. Zimowe spotkanie profilaktyczne przy ognisku dla seniorów – zakup artykułów spożywczych 1.048,66 zł.

5. Warsztaty kulinarne dla seniorów w wymiarze 8 godz., połączone ze spotkaniem integracyjnym - umowa 800,00 zł oraz zakup artykułów spożywczych na kwotę 1.296,68 zł, oprawa muzyczna spotkania 1.500,00 zł. Z warsztatów skorzystało 50 seniorów.
6. Koncert Memoriałowy im. bł. o. Michała Tomaszka poprzedzony weekendowymi warsztatami muzycznymi, wokalnymi, instrumentalnymi muzyki gospel – 3 000,00 zł
7. Spotkanie Wigilijne dla osób starszych i samotnych, z którym udział wzięło 80 osób – 12 281,29 zł

Dofinansowano zajęcia dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych. W dniach od 24 do 28 lutego w ramach zimowego obozu sportowego zorganizowanego przez LKS Orzeł w Łękawicy dofinansowano koszty transportu dzieci na zajęcia sportowe na basenie oraz w parku trampolin w wysokości 5 500,00 zł.

W czasie Zielonej Szkoły przeprowadzono cykl zajęć profilaktycznych „Zdrowo, bezpiecznie, odpowiedzialnie”, których celem było kształtowanie postaw i umiejętności chroniących dzieci i młodzież przed sięganiem po substancje uzależniające oraz przeciw uzależnieniom behawioralnym. Wydatkowano 994,41 zł.

KONKURS OFERT

W ramach Roczego Programu Współpracy Gminy Łękawica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025 został ogłoszony konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Wysokość przyznanego dofinansowania wraz z podziałem i wykorzystaniem otrzymanej dotacji przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania publicznego	Rodzaj zadania publicznego	W ramach realizacji zadania sfinansowano i zrealizowano następujące zadania	Wysokość przyznanej dotacji	Wysokość wykorzystanej dotacji
1.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ PROMOCJI I ROZWOJU SPOŁECZNO-KULTURALNEGO GMINY ŁĘKAWICA „SZEROKA”	„Góralskie nutecki wobec uzależnień”	Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami zajęć o charakterze edukacyjnym i kulturalnym w zakresie podtrzymania lokalnych tradycji – promujących zdrowy styl życia jako alternatywa uzależnień	-wynagrodzenie dla akompaniatora podczas prób zespołu - wynagrodzenie dla 3 instruktorów (nauka śpiewu tańca i gry na instrumentach) -wynagrodzenie dla instruktora zewnętrznego prowadzącego warsztaty folklorystyczne -zakupiono brakujące elementy strojów - z przeprowadzonych zajęć skorzystało łącznie ok. 65 osób w miesiącach od kwietnia do grudnia 2025 r., w tym m.in. przeprowadzono warsztaty otwarte dla mieszkańców,	60 000 zł	60 000 zł

				z których skorzystał 15 osób, prowadzono stałe zajęcia muzyczne dla Kapeli Spod Czoha, Kapeli Jaworki oraz Zespołu dziecięcego Jaworki, a także grupy śpiewaczej CONVIVA.		
2.	Orkiestra Dęta „Beskid”	Muzyka łączy pokolenia	Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych o charakterze edukacyjno – kulturalnym w zakresie szeroko rozumianej Kultury muzycznej, jako forma aktywności w zakresie profilaktyki	zwrot całości dotacji w dniu 22-10-2025 r.	10 000 zł	0 zł
				RAZEM	70 000 zł	60 000 zł

RYNEK ALKOHOLOWY

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych określony przez Radę Gminy Łękawica Uchwałą Nr LI/328/18 z dnia 17 października 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Łękawica przedstawia się następująco:

- maksymalnie 63 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży;
- maksymalnie 27 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W roku 2025 sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona była w 12 punktach sprzedaży (w tym w 9 sklepach i 3 punktach gastronomicznych) na podstawie 36 zezwoleń (w tym napoje alkoholowe o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo, napoje alkoholowe o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18%, z wyjątkiem piwa, oraz napoje o zawartości alkoholu powyżej 18%). Wydano 2 postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przywoływanymi wyżej uchwałami Rady Gminy Łękawica. Zostały również wydane 3 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

DZIAŁALNOŚĆ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W ZAKRESIE PROFILAKTYKI PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z UZALEŻNIENIAMI BEHAWIORALNYMI

Działalność placówek oświatowych w zakresie profilaktyki stanowi istotny element ich funkcjonowania, ukierunkowany na wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapobieganie

różnorodnym zagrożeniom. W obszarze profilaktyki problemów alkoholowych kluczową rolę odgrywa edukacja. Szkoły i przedszkola, jako środowiska wychowawcze, odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu postaw prozdrowotnych, społecznych i obywatelskich, a także w budowaniu odporności psychicznej uczniów. Umiejętność radzenia sobie ze stresem, wyrażania emocji czy budowania relacji znacząco zmniejsza ryzyko sięgania po substancje psychoaktywne.

Uczniowie we wszystkich placówkach światowych na terenie Gminy Łękawica mają możliwość zdobywania rzetelnej wiedzy na temat wpływu alkoholu na zdrowie fizyczne i psychiczne, a także konsekwencji prawnych i społecznych jego nadużywania. Podejmowane działania profilaktyczne obejmują szeroki zakres zagadnień, takich jak przeciwdziałanie uzależnieniom, przemocy, wykluczeniu społecznemu czy problemom zdrowia psychicznego. Realizowane są one poprzez programy profilaktyczne, zajęcia edukacyjne, warsztaty, spotkania z ekspertami oraz ścisłą współpracę z rodzicami i instytucjami wspierającymi. Istotnym elementem jest również indywidualne podejście do ucznia, uwzględniające jego potrzeby rozwojowe i sytuację życiową. Obecność w placówkach oświatowych pedagoga i psychologa, daje możliwość rozmowy w sytuacjach trudnych oraz szybkie reagowanie na pierwsze sygnały problemów pozwalając na wczesną interwencję.

Zespół Szkół w Łękawicy prowadził na bieżąco działania profilaktyczne, w tym m.in.:

- lekcje wychowawcze o skutkach picia alkoholu (zdrowotnych, prawnych, społecznych);
- zajęcia o emocjach, radzeniu sobie ze stresem i presją rówieśniczą;
- warsztaty o hejcie i cyberprzemocy – czym są, jakie mają konsekwencje;
- udostępnianie materiałów edukacyjnych (jak rozpoznać problem, jak reagować), profilaktyczne gazetki ściennie, kampanie plakatowe, informacyjne dot. nałogów, hejtu, cyberprzemocy;
- organizowanie Tygodnia o Przeciwdziałaniu Przemocy Rówieśniczej;
- organizację konkursu plastycznego „Stop przemocy – wybieram szacunek”;
- udział w ogólnopolskich programach profilaktycznych „Godzina dla Młodych Główn”, współpraca z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę”, dołączenie do Akcji „Dzieciństwo bez przemocy”;
- udział klas 1-3 oraz 5-6 w profilaktycznych lekcjach online „Sieciaki”
- organizowanie dni tematycznych (np. „Dzień bez hejtu”).

Szkoła Podstawowa w Kocierzu Moszczanickim brała udział w programach edukacyjnych w ramach profilaktyki uniwersalnej, w tym w programach organizowanych przez Sanepid:

- "Smak życia, czyli debata o dopalaczach",
- "Bieg po zdrowie",
- "Trzymaj formę",

Ponadto placówka realizowała programy:

- "Innowacyjna Szkoła Google"
- Projekt OSEhero

Także w Szkole Podstawowej w Okrajniku prowadzone były systematyczne działania przez pedagoga specjalnego we współpracy z wychowawcami mające na celu ograniczenie zjawisk związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. Do najważniejszych działań należą:

- realizowanie programów profilaktyczno-wychowawczego szkoły,
- prowadzenie warsztatów w klasie VII podczas lekcji wychowawczych - wspierające rozwój psychiczny uczniów,
- prowadzenie autorskiego programu Koperta Priorytetowa w klasie VII,
- kampanie społeczne promujące zdrowy styl życia i wolność od uzależnień prowadzone poprzez akcje informacyjne, konkursy, gazetki tematyczne.

ROZLICZENIE FINANSOWE

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie były środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy, w tym z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wykonanie budżetu

Dotacja celowa na pomoc finansową udzieloną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (izba wytrzeźwień)	5.293,00 zł
Dotacja celowa z budżetu na finansowanie/dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom (konkurs ofert)	60.000,00 zł
Wynagrodzenia osobowe pracowników	1.260,00 zł
Składki na ubezpieczenie społeczne	897,36 zł
Składki na Fundusz Pracy	114,17 zł
Wynagrodzenia bezosobowe	71.432,00 zł
Zakup materiałów i wyposażenia	3 827,59 zł
Zakup usług pozostałych	20 893,45 zł
Różne opłaty i składki	1 486,85 zł
Razem	165.204,42 zł

Sporz. Aleksandra Mrózek

14. KWI. 2026

WÓJT GMINY LĘKAWICA

Tadeusz Tomiczek